

Neuvottelutulokset

Kenkä- ja nahkateollisuuden
Työehtosopimus

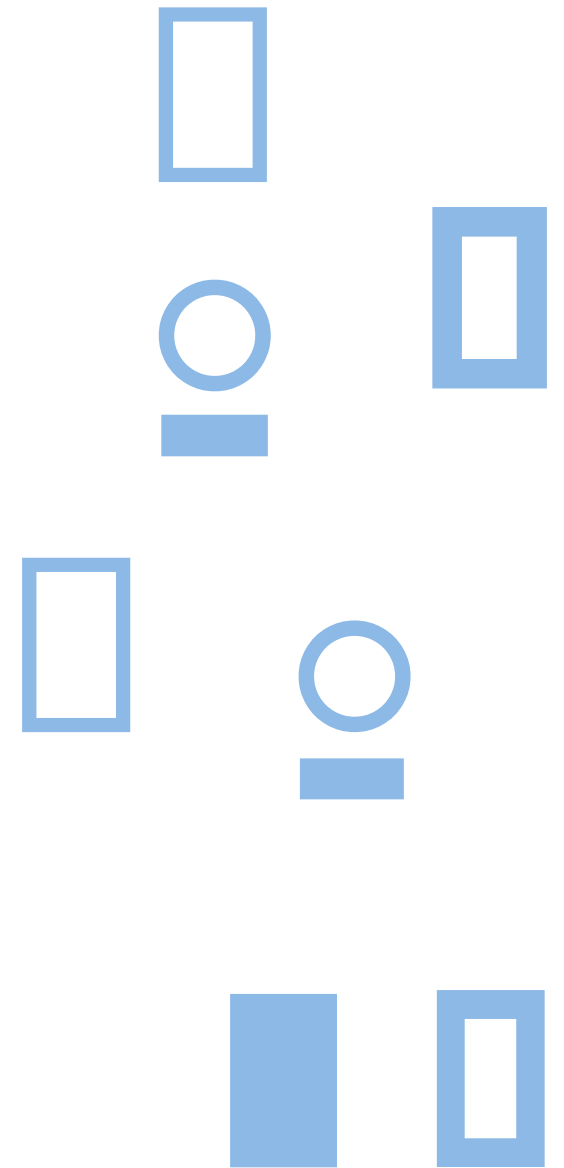
Sopimuskausi

**Sopimus on voimassa
1.3. 2022 - 29.2.2024.**

1 + 1

Ellei vuoden 2023 palkantarkistuksista löydetä ratkaisua marraskuun 2022 loppuun mennessä, sopimus päättyy 28.2.2023, ellei toisin sovita.

Tekstimuutokset

YT-lain muutokset

- ✓ Päivitetään pykäläviittaukset yhteistoimintalakiin kohdassa Neuvotteluajan laskenta vastaamaan 1.1.2022 voimaan tullutta yhteistoimintalakia.

Lakimuutokset

Lomauttaminen ylivoimaisen esteen kohdatessa

Lisätään soveltamisohjeen jälkeen kappale Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne sekä pöytäkirjamerkintä seuraavasti:

Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne

- ✓ Ylivoimaisena esteenä pidettävän ennalta-arvaamattoman ja poikkeuksellisen tilanteen kohdatessa työnantaja voi, lomautusten ollessa välttämättömiä, noudattaa **viiden päivän lomautusilmoitusaikaa**, ellei paikallisesti toisin sovita. Ylivoimaisena esteenä pidetään ennalta-arvaamatonta tilannetta, johon työnantaja ei ole voinut omilla toimillaan vaikuttaa. Näissä tilanteissa mahdollinen yhteistoimintaneuvottelu-aika on viisi päivää, ellei paikallisesti toisin sovita. Yhteistoimintalaki ei ole tämän työehtosopimuksen osa.

Pöytäkirjamerkintä:

Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne ei ole sellainen, joka toistuu esimerkiksi joka pääsiäinen tai joulukuusi.

Liukuva työaika

- ✓ Liukuvan työajan enimmäismäärän seurantajaksona voidaan käyttää 12 kuukautta. Muilta osin noudatetaan työaikalakia liukuvan työajan käytössä.

→ Laissa seurantajakso 4 kk, josta voi työehtosopimuksella sopia toisin

12 §

Liukuva työaika

Työnantaja ja työntekijä saavat 5 §:n 1 momentista sekä työehtosopimuksen säännöllisen työajan pituutta ja sijoittamista koskevista määräyksistä poiketen sopia liukuvasta työajasta niin, että työntekijä voi sovituissa rajoissa määrätä päivittäisen työaikansa sijoittamisesta. Sovittaessa liukuvasta työajasta on sovittava ainakin:

- 1) yhdenjaksoisesta kiinteästä työajasta;
- 2) työajan vuorokautisesta liukumarajasta ja liukuma-ajan sijoittamisesta;
- 3) lepoaikojen sijoittamisesta;
- 4) säännöllisen työajan ylitysten ja alitusten enimmäiskertymästä.

Liukuvassa työajassa säännöllistä vuorokautista työaika lyhentää tai pidentää liukuma-aika, joka saa olla enintään neljä tuntia. Viikoittainen säännöllinen työaika saa olla keskimäärin enintään 40 tuntia neljän kuukauden seurantajakson aikana, joka voidaan ylittää tai alittaa liukumara-ajojen puitteissa. Seurantajakson päättyessä ylitysten kertymä saa olla enintään 60 tuntia ja alitusten määrä enintään 20 tuntia.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia, että työajan ylitysten kertymä vähennetään työntekijälle annettavalla palkallisella vapaa-ajalla. Työnantajan on työntekijän sitä pyytäessä pyrittävä antamaan vapaa-aika kokonaisina työpäivinä.

Toistaiseksi tehty liukuvaa työaika koskeva sopimus on irtisanottavissa päättymään työajan seurantajakson päättyessä. Vuotta pidempi määräaikainen sopimus voidaan irtisanoa neljän kuukauden kuluttua sopimuksen tekemisestä niin kuin toistaiseksi tehty sopimus.

Uusia asioita, joista voidaan paikallisesti sopia

Päivittäinen lepoaika

- ✓ **Paikallisesti niin sovittaessa** voidaan noudattaa puolen tunnin pituista ruokailutaukoa siten, että työntekijä saa sen aikana esteettömästi poistua työpaikalta.

Aiemmin työnantaja ja työntekijä pystyivät sopimaan lepoajasta keskenään, mutta uuden kirjauksen mukaan lepoajasta voidaan paikallisesti sopia kollektiivisesti.

- ✓ **Paikallisesti voidaan sopia vuoro-, ilta- ja yötyölisien ajankohdista toisin.**

Arkipyhäkorvaus

13 § Arkipyhäkorvaus:

Työntekijälle maksetaan arkipyhäkorvauksena pitkäperjantailta, 2. pääsiäispäivältä, vapunpäivältä, helatorstailta, juhannusaatolta, 2. joulupäivältä 8 tunnin palkka keskituntiansion mukaan.

Vapaapäiväksi sattuvalla itsenäisyyspäivällä sekä milloin työntekijä ei sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyytensä vuoksi ole oikeutettu itsenäisyyspäivän palkkaan, maksetaan arkipyhäkorvaus tämän pykälän mukaisesti.

Loppiaisen, jouluaaton, 1. joulupäivän tai uudenvuodenpäivän ollessa muuna arkipäivänä kuin lauantaina se lyhentää työaikaa ja siitä maksetaan menetettyä ansiota vastaava korvaus tämän pykälän mukaisesti.

Arkipyhän ajankohtaa ja siitä maksettavia korvauksia voidaan paikallisesti sopien siirtää, jolloin myös sunnuntaityökorotus siirtyy.

Palkanmaksu

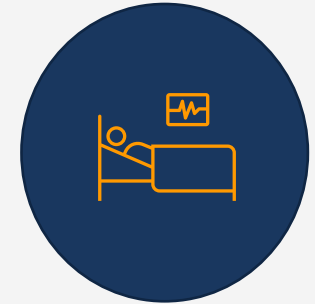

15 § Palkanmaksu

Työpalkat maksetaan kerran viikossa, kerran kahdessa viikossa tai, paikallisesti sopien **kerran tai** kaksi kertaa kuukaudessa.

Tulee mahdollisuus sopia paikallisesti palkanmaksusta kerran kuukaudessa.

Sosiaaliset määräykset

Sairausajan palkan korvausjakso

- ✓ Jos henkilö sairastuu uudelleen samaan sairauteen 30 kalenteripäivän kuluessa, käsitellään poissaoloja yhtenä sairautena. **Jotta saman sairauden uusiutumista voidaan pitää uutena sairautena, tulee työntekijän olla työssä työvuoroluettelon mukaisesti 30 kalenteripäivän ajanjaksolla. Tähän ajanjaksoon ei lasketa vuosilomapäiviä.**

Äitiys- ja isyysvapaan palkka

Äitiysvapaan palkka

- ✓ Työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut vähintään kuusi kuukautta ennen synnytystä, maksetaan äitiysvapaan ajalta **palkan ja päivärahan erotus palkkaa** 26 § 1. kohdan mukaisten ajanjaksojen ajalta työsopimuslain 4. luvun 1 § perusteella tulevan äitiysvapaan alkamispäivästä lukien.

Isyysvapaan palkka

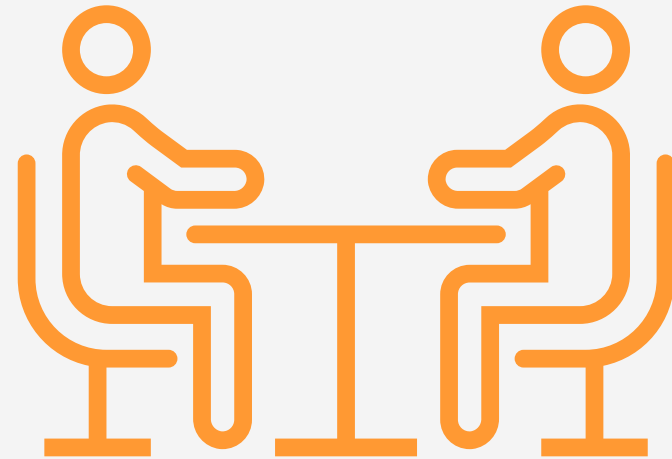
- ✓ Kuuden (6) päivän isyysvapaajaksolta työntekijälle maksetaan säännöllisen työajan ~~palkka~~ **palkan ja päivärahan erotus**. Isyysajan palkan maksussa noudatetaan samoja säännöksiä kuin äitiysvapaan palkan maksamisessa.

Käytännössä työntekijän ansioille ei tapahdu mitään, mutta asian hoitaminen siirtyy palkkahallinnolta työntekijälle, joka tästä eteenpäin hakee itse kelan päivärahan ja toimittaa siitä tiedon työnantajalle

Vuosiloman määrääminen pidettäväksi irtisanomisaikana

Lisätään uusi kohta, jonka mukaisesti työnantaja voi määrätä ansaitut vuosilomat pidettäväksi irtisanomisaikana seuraavasti:

Työnantajan irtisanoessa työntekijän muilla kuin työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisilla taloudellisilla ja tuotannollisilla irtisanomisperusteilla työnantaja **voi määrätä työntekijän pitämään ansaitut lomat irtisanomisaikana lomakaudesta riippumatta**. Pidetyin vuosiloman ajalta maksetaan vuosilomapalkka ja lomaltapaluuraha tämän pykälän mukaisesti.

50- ja 60- vuotispäivä

21§ Erinäiset korvaukset

Muutetaan siten, että mikäli 50- ja 60-vuotispäivä sattuu työpäivälle, voidaan sopia päivän siirrosta toiseen ajankohtaan 2 kuukauden sisällä.

Muutettu kirjaus:

Työntekijällä, joka on ollut yrityksen palveluksessa vähintään vuoden, on oikeus 50– ja 60–vuotispäivänään saada säännöllistä työaikaan vastaava palkallinen vapaa työstä silloin, kun merkkipäivä sattuu hänen työpäiväkseen. **Vapaapäivän siirtämisestä toiseen ajankohtaan voidaan sopia siten, että se annetaan 2 kuukauden sisällä.**

Työaikapankki

Muutetaan sopimuskauden ajaksi työaikapankkia koskeva kirjaus. Muutos on **määräaikainen**, jonka jälkeen työaikapankkikirjaus palautuu samaan muotoon kuin sopimuskaudella 5.2.2020-31.12.2021, ellei työehtosopimusneuvotteluissa toisin sovita.

Uudesta kirjauksesta:

Työaikapankista sovitaan paikallisesti. Sopimus tehdään kirjallisesti **työnantajan ja henkilöstön edustajan välillä**.

Työaikapankin käyttöönoton yhteydessä sovitaan säännöllisen vuorokautisen ja viikoittaisen työajan enimmäismääristä, **joita ei rajoita työehtosopimuksen 6 §:n** enimmäismääriä koskeva kirjaus. Työaikapankkiin voidaan sopia säästettäväksi työaika, työehtosopimuksen mukaisia palkallisia vapaita, säästövapaita, työajaksi muutettavia rahaeriä tai muita rahanarvoisia eriä.

Pankkiin siirretyt vapaat menettävät alkuperäisen identiteettinsä, eivätkä niitä koske esimerkiksi työaika- tai vuosilomalain mukaiset tasoittumis- tai vanhentumisajat.

**Avataan
sopimisen
mahdollisuutta
ja arvioidaan,
kuinka se
toimii.**

Selviytymistoimet yrityksen taloudellisissa vaikeuksissa

Lisätään uusi kohta liitteeseen 11:

- ✓ Kun yhteisesti todetaan, että yritys on ajautumassa poikkeuksellisiin taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen, voidaan työnantajan päätöksellä ottaa käyttöön pidennetty lomakausi **1.4.–31.10.**

Paikallisen sopimisen kokonaisuus

Sparraustilaisuudet

Yhteiset koulutukset

Työkalu työaikojen
suunnitteluun

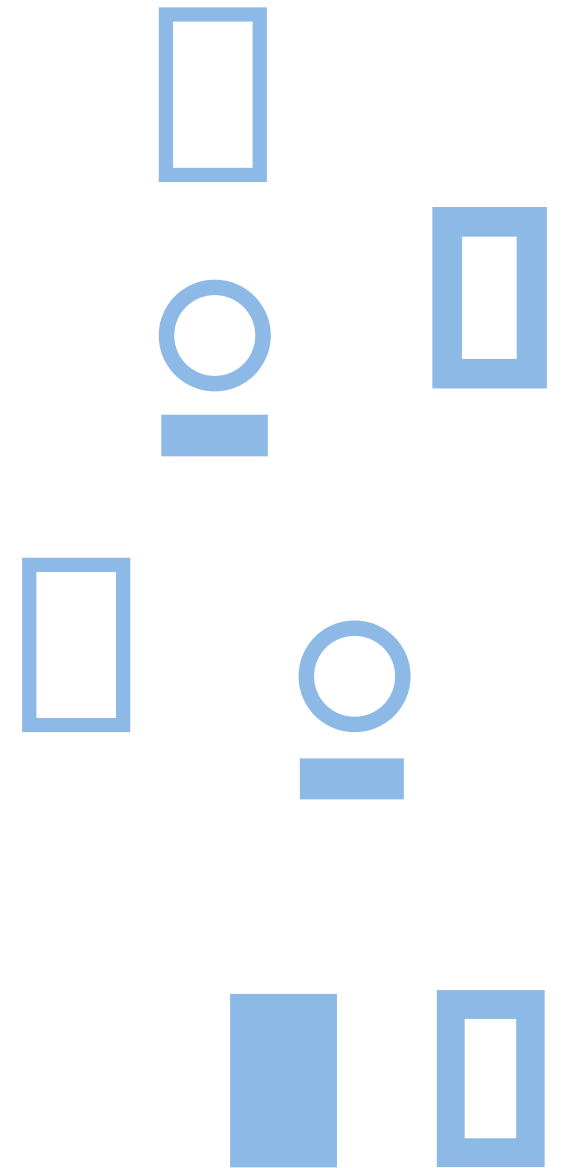
Työhyvinvoinnin
kehittäminen

Työpaikan
suunnitelmat

Työrauha ja
valvontavelvollisuus

Palkantarkistukset

Palkankorotukset 2022

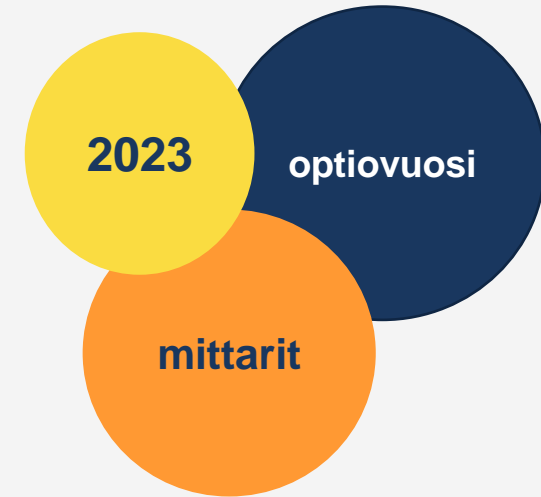
YK:
1,6%

Erä:
0,4%

- ✓ Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusvuosilisää ja muita erillisiä lisiä, korotetaan 1.6.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on **1,6 %**.
- ✓ Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan 1.6.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,4 %** suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta **työnantaja päättää**.
- ✓ Keskituntiansiota korotetaan 1.6.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen **samalla sentti- tai euromäärällä** kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.
- ✓ Työkohtaisia ohjetuntipalkkoja korotetaan **2 prosentilla** 1.6.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Palkantarkistukset 2023

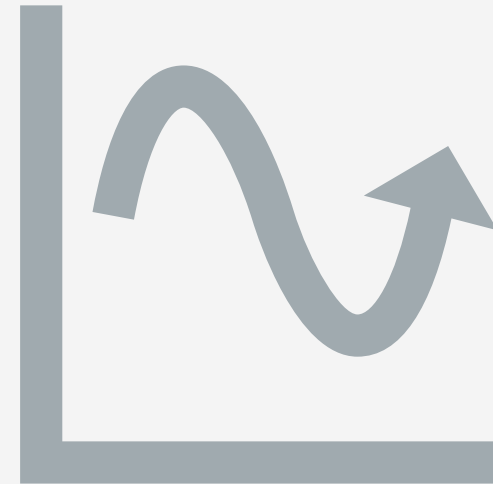
- ✓ Vuoden 2023 korotuksista ja sopimuskaudesta sovitaan marraskuun 2022 loppuun mennessä.
- ✓ Palkankorotukset määräytyvät ensisijaisesti liittojen kesken sovittavilla mittareilla.
- ✓ Mikäli mittareista ei päästä sopuun lokakuun 2022 loppuun mennessä, neuvotellaan palkantarkistuksista vuodelle 2023 marraskuun 2022 loppuun mennessä.
- ✓ Ellei vuoden 2023 palkantarkistuksista löydetä ratkaisua edellä mainituilla tavoilla marraskuun 2022 loppuun mennessä, sopimus päättyy 28.2.2023, ellei toisin sovita.

Kriisilauseke

Allekirjoituspöytäkirjaan:

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuosien 2022 ja 2023 palkankorotuksista. Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määräajaksi.

**Teollisuus
liitto**